

Kanta-Hämeen järjestöyhteistyö

Järjestöyhteistyön asiakirja

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

1.1.2025

Sisällysluettelo

1.	Johdanto	1
2.	Järjestöyhteistyö lainsäädännössä	2
3.	Järjestöt Oma Hämeessä	3
3.1.	Järjestöt toimintaa ohjaavissa asiakirjoissa	3
3.2.	Järjestöt Oma Hämeen rakenteissa	7
3.3.	Järjestöjen toimintaedellytysten ja vaikutusmahdollisuuksien tukeminen	9
4.	Järjestöyhteistyö Kanta-Hämeessä	11
4.1.	Järjestöyhteistyön verkostot	13
4.2.	Järjestöyhteistyön toimintoja ja käytäntöjä	17
4.3.	Lisätietoa järjestöyhteistyöstä	24
4.4.	Järjestöyhteistyön kehittämiskohteita	25
5.	Järjestöyhteistyön asiakirjan seuranta ja päivittäminen	26

1. Johdanto

Järjestöyhteistyön asiakirjan tarkoitus on tehdä hyvinvointialueen ja järjestöjen välisiä yhteistyön muotoja näkyväksi sekä vahvistaa järjestöjen ja hyvinvointialueen keskinäistä yhteistyötä. Asiakirjasta saa tietoa järjestöjen kanssa tehtävästä yhteistyöstä ja verkostoista, järjestöjen toimintamahdollisuuksien tukemisen muodoista sekä tunnistetuista kehittämiskohteista. Asiakirja tarjoaa arvokasta tietoa sinulle, olitpa sitten hyvinvointialueen asukas, järjestön edustaja tai hyvinvointialueen työntekijä.

- **Hyvinvointialueen asukas:**

Saat tietoa siitä, miten voit osallistua oman tai yhteisösi hyvinvoinnin edistämiseen järjestötoiminnan kautta. Se antaa myös vinkkejä esimerkiksi siihen, miten voit tehdä yhteistyötä järjestöjen ja hyvinvointialueen kanssa ja vaikuttaa järjestöjen kautta sinua ja yhteisöäsi koskevien teemojen kehittämiseen sekä päätöksentekoon.

- **Järjestön edustaja:**

Saat tietoa siitä, miten voit auttaa asukkaita yhdessä muiden järjestöjen ja hyvinvointialueen kanssa. Asiakirjan avulla voit löytää sopivia osallistumisen ja vaikuttamisen väyliä. Lisäksi saat tietoa yhdyspintarakenteista järjestöyhteistyön ja järjestöjen toiminnan kehittämiseksi. Voit käyttää asiakirjaa tukena suunnitellessasi yhteistyöprojekteja hyvinvointialueen kanssa.

- **Hyvinvointialueen työntekijä:**

Saat tietoa siitä, miten voit yhdessä järjestöjen kanssa tukea asiakkaita heidän hyvinvointinsa edistämiseksi ja auttaa heitä sopivalle polulle. Saat tietoa siitä, miten järjestöt ovat kiinteästi mukana hyvinvointialueen yhdyspintarakenteissa. Voit käyttää asiakirjaa tukena suunnitellessasi hyvinvointialueen palvelujen ja toiminnan kehittämistä yhdessä järjestöjen kanssa.

2. Järjestöyhteistyö lainsäädännössä

Hyvinvointialueiden ja järjestöjen välistä yhteistyötä Suomessa ohjaavat useat lait ja säädökset. Näiden tarkoituksena on tukea järjestöjen roolia hyvinvointipalveluiden tuottamisessa, täydentää julkisia palveluita ja varmistaa yhteistyön sujuvuus. Järjestöjen asiantuntemusta ja paikallista toimintaa pidetäänkin tärkeänä osana hyvinvoinnin edistämistä. Keskeisiä lakeja ovat:

Hyvinvointialuelaki

- Määrittelee hyvinvointialueiden tehtävät ja järjestämisvastuun sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä pelastustoimessa.
- Lain mukaan hyvinvointialueiden on tehtävä yhteistyötä järjestöjen kanssa erityisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.
- Hyvinvointialueiden on otettava huomioon järjestöjen rooli palveluiden täydentäjinä.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä

- Laki velvoittaa hyvinvointialueen tekemään yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen kanssa sekä tukemaan niiden toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia tässä työssä.
- Lisäksi hyvinvointialueen on neuvoteltava järjestöjen kanssa vuosittain hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta

Sosiaalihuoltolaki

- Sosiaalihuoltolaki velvoittaa kuntia ja hyvinvointialueita tekemään yhteistyötä muiden toimijoiden, kuten järjestöjen, kanssa sosiaalipalveluiden tuottamisessa.

Terveydenhuoltolaki

- Tämä laki edellyttää, että terveydenhuollossa tehdään yhteistyötä eri sektoreiden kanssa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Pelastuslaki

- Tämä laki korostaa pelastustoimessa tehtävää yhteistyötä kolmannen sektorin, kuten vapaaehtoisjärjestöjen, kanssa.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolaki

- Nämä lait ohjaavat yhteistyötä siten, että järjestöjen kautta tarjottavat palvelut eivät saa syrjiä ketään ja niiden on edistettävä yhdenvertaisuutta.
- Järjestöjen, jotka osallistuvat hyvinvointialueiden palveluiden järjestämiseen tai hyvinvoinnin edistämiseen, on otettava huomioon yhdenvertaisuus ja tasa-arvo omassa toiminnassaan.

Kansalaisjärjestöjä koskevat kansainväliset periaatteet

- Suomi on sitoutunut noudattamaan kansainvälisiä suosituksia kansalaisyhteiskunnan toiminnan tukemiseksi. Näillä periaatteilla on välillisesti vaikutusta siihen, miten järjestöjä tuetaan ja otetaan mukaan hyvinvointialueiden toimintaan.

3. Järjestöt Oma Hämeessä

3.1. Järjestöt toimintaa ohjaavissa asiakirjoissa

Hyvinvointialueiden ja järjestöjen yhteistyötä määrittävät erilaiset alueelliset strategiat ja toimintasuunnitelmat, jotka tarkentavat yhteistyön muotoja paikallistasolla. Kanta-Hämeessä järjestöyhteistyö mainitaan ainakin seuraavissa toimintaa ohjaavissa asiakirjoissa:

Kanta-Hämeen hyvinvointialuestrategia

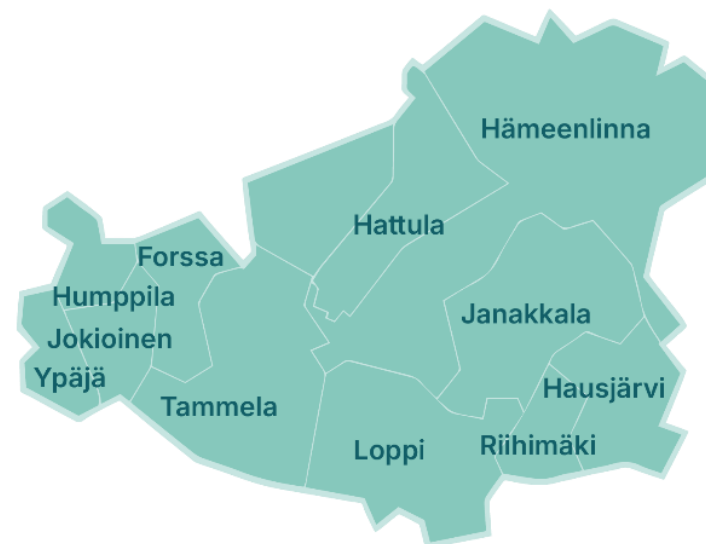
Oma Hämeen strategia on hyväksytty aluevaltuustossa 13.12.2022. Strategiassa asiakkaille annettaviksi arvolupauksiksi on määritelty:

- Järjestämme vaikuttavat palvelut
- Autamme sopivalle polulle
- Osaamme ennakoida
- Onnistumme toisiimme luottaen

Nämä kertovat asiakkaille, henkilökunnalle ja kumppaneille, miksi Oma Häme on olemassa.

Palvelustrategia

Palvelustrategia kokoaa yhteen hyvinvointialueen järjestämät palvelut ja niiden tuottamiseen tarvittavat kumppanit. Kanta-Hämeen hyvinvointialue, Kanta-Hämeen kunnat ja Hämeen liitto ovat solmineet puitesopimuksen yhteistyön periaatteista, rakenteesta, tavoitteista ja vastuista. Yhteistyöstä sopiminen selkeyttää vastuunjakoa eri toimijoiden välillä.

Järjestöjen rooli palvelustrategian toteuttamisessa

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen: Järjestöjen rooli nähdään tärkeänä erityisesti ehkäisevässä työssä ja matalan kynnyksen palveluissa.
- Palvelutuotannon täydentäminen: Hyvinvointialue voi hankkia järjestöiltä palveluita tai hyödyntää palveluseleitä palvelutarjonnan laajentamiseksi.
- Monialainen verkostotyö: Järjestöt osallistuvat toimialojen toimintaan yhteistyökumppaneina.
- Yhdenvertaisuus ja saavutettavuus: Yhteistyö järjestöjen kanssa tukee tasa-arvoista ja saavutettavaa palvelutarjontaa kaikille.

Kanta-Hämeen alueellinen hyvinvointikertomus 2024 sekä hyvinvointisuunnitelma vuosille 2025–2028

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on hyvinvointialueiden ja kuntien lakisääteinen tehtävä. Alueen asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, siihen vaikuttavia tekijöitä ja tehtyjä toimenpiteitä tulee siis seurata ja arvioida. Hyvinvointialue asettaa tavoitteet ja suunnittelee toimet niiden saavuttamiseksi yhdessä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa.

Hyvinvointiin liittyvät haasteet ovat niin monitahoisia, että tarvitaan useiden toimijoiden työtä tavoitteiden saavuttamiseksi. Monelta osin tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutuminen edellyttää myös vahvaa yhteistyötä niin kuntien, kuin muiden hyvinvointitoimijoiden kanssa.

Yksi hyvinvointisuunnitelman tavoite on parantaa järjestöjen toimintamahdollisuuksia yhdessä järjestöjen kanssa. Hyvinvointialueen suunnitelmaan vuosille 2025–2028 lisätään toimenpiteitä, jotka tukevat järjestöjen ja hyvinvointialueen yhteistyön vahvistumista.

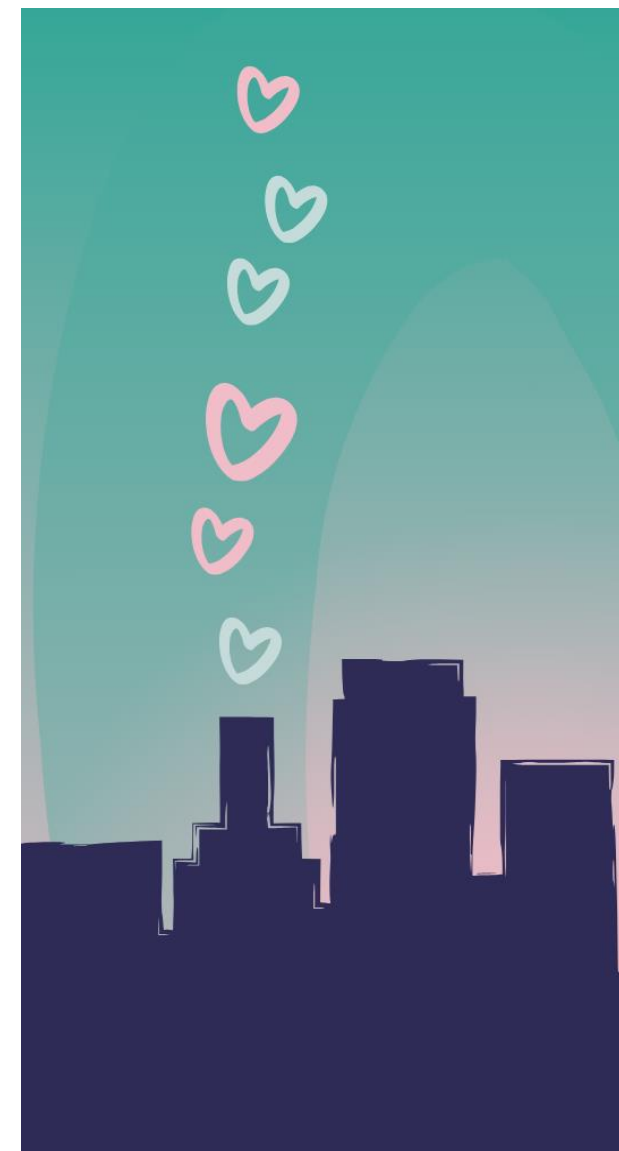

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen osallisuusohjelma

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen osallisuusohjelman tavoitteena on, että Oma Hämeelle syntyy yhtenäinen osallistumisen ja vaikuttamisen rakenne. Tavoitteena on, että osallistumisen väylät muodostavat eheän, helposti hahmottuvan ja vaikuttavan kokonaisuuden niin asukkaan, palvelujen käyttäjän kuin henkilöstön näkökulmasta.

Järjestöt ovat tärkeä sidosryhmä hyvinvointialueen osallisuudessa. Osallisuusohjelmassa kuvataan, miten järjestöt voivat osallistua ja vaikuttaa alueen palveluihin ja toimintaan. Ohjelmassa kerrotaan myös, miten asukkaat voivat vaikuttaa järjestöjen kautta tai osallistua järjestötoimintaan lisätäkseen omaa osallisuuttaan.

Yksi ohjelman tavoite on vahvistaa yhteistyötä järjestöjen kanssa. Järjestöjen rooli on erityisen tärkeä haavoittuvassa asemassa olevien asukkaiden tavoittamisessa, erityisesti silloin, kun perinteiset palvelut eivät riitä. Järjestöt toimivat sillanrakentajina asukkaiden ja hyvinvointialueen välillä, tukien asukkaiden osallisuutta ja vaikuttamisen mahdollisuuksia.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma

Hyvinvointialueilla on velvollisuus laatia kaksi yhdenvertaisuussuunnitelmaa:

- työnantajan yhdenvertaisuussuunnitelma
- toiminnallinen yhdenvertaisuussuunnitelma

Toiminnallinen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma keskittyy konkreettisiin toimenpiteisiin, joilla edistetään yhdenvertaisuutta alueen toiminnoissa. Tavoitteena on estää syrjintää ja varmistaa, että kaikki saavat yhdenvertaista kohtelua, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevat ihmiset.

Yhdenvertaisuusvaltuutettu on antanut suosituksia, jotka keskittyvät siihen, miten hyvinvointialue voi edistää yhdenvertaisuutta ja estää syrjintää sosiaali- ja terveydenhuollossa.

- Suositukset koskevat
- Esteettömyyttä ja saavutettavuutta
- Yhdenvertaisuutta sosiaali- ja terveyspalveluissa
- Osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksia
- Erityisryhmien huomioimista

Suosituksien toteutuminen edellyttää vahvaa yhteistyötä alueen muiden toimijoiden, kuten järjestöjen kanssa. Vuosien 2025–2026 tavoitteisiin on valittu erityisesti osallisuuden ja järjestöyhteistyön vahvistaminen, jotta voidaan varmistaa, että yhdenvertaisuus toteutuu käytännössä kaikilla tasoilla

3.2. Järjestöt Oma Hämeen rakenteissa

Oma Hämeen, alueen kuntien ja Hämeen liiton välillä on puitesopimus. Siinä on sovittu osapuolten väliset yhteistyörakenteet, periaatteet ja tavoitteet. Nämä yhteistyörakenteet on määritelty neljälle toisistaan täydentävälle tasolle. Oma Häme, kunnat ja Hämeen Liitto ovat nimenneet edustajansa kaikkien tasojen foorumeihin ja työryhmiin lukuun ottamatta avoimia verkostoja ja foorumeita. Myös järjestöillä on edustajansa näissä yhteistyörakenteissa.

Yhteistyörakenteiden tasot, joissa järjestöillä on edustus:

1. Poliittinen päätöksenteon taso (strategisen tason foorumit)

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kuntakokous. Tämä vuosittainen kokous vastaa sosiaali- ja terveystalouden järjestämislain mukaiseen neuvotteluvelvoitteeseen.

2. Ylimmän johdon taso (johtamisen foorumit)

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen foorumi (hyte-foorumi) ja turvallisuusfoorumi.
 - Nämä foorumit kokoontuvat vuosittain myös yhteiseen tapaamiseen.

3. Operatiivisen johdon ja asiantuntijoiden taso (yhteisten palvelujen ja ennaltaehkäisyn työryhmä)

- Alueelliset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä, opiskeluhoollon yhteistyöryhmä, perhekeskustyöryhmä ja kotouttamisen työryhmä.

4. Arjen asiakastyössä työskentelevien taso (avoimet verkostot ja foorumit)

Joustava osallistumisen mahdollisuus ilman nimeämiskäytäntöjä, toimikautta tai Oma Hämeen hallinnointia. Syntyvät toimijoiden yhteistyötarpeista ja keskittyvät tilanteen seurantaan, yhteistyön ja osaamisen kehittämiseen sekä osallisuuden edistämiseen. Verkostot toimivat itsenäisesti, mutta Oma Häme tukee niiden toimintaa tarpeen mukaan.

Poliittinen päätöksenteon taso (strateginen)	Ylimmän johdon taso (johtaminen)	Operatiivisen johdon ja asiantuntijoiden taso (yhteisten palvelujen ja ennaltaehkäisyn työryhmät)	Arjen asiakastyössä työskentelevien taso (avoimet verkostot ja foorumit)
• Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kuntakokous (vuosittain)	• Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen foorumi (hyte-foorumi) ja turvallisuusfoorumi.	• Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä • Opiskeluhoollon yhteistyöryhmä • Perhekeskus-työryhmä • Kotouttamisen työryhmä	• Joustavat osallistumisen mahdollisuudet ilman nimeämisiä, toimikautta tai Oma Hämeen hallinnointia

Taulukko 1. Yhteistyörakenteet puitesopimuksen mukaan ja järjestöjen edustus näissä rakenteissa

Vaikuttamistoimielimet ja järjestöyhteistyö

Hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimet edistävät kansalaisten ja erityisesti eri väestöryhmien mahdollisuuksia osallistua alueen päätöksentekoon ja vaikuttaa hyvinvointipalvelujen suunnitteluun ja toteutukseen. Ne vahvistavat osallisuutta, edistävät tasapuolisia palveluja ja tuovat esiin eri ryhmien tarpeet ja näkökulmat.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimet ovat:

- Nuorisovaltuusto
- Vanhusneuvosto
- Vammaisneuvosto

Vaikuttamistoimielimissä toimii tyypillisesti useita järjestöjen edustajia, mikä vahvistaa järjestöjen ja kansalaisten äänen kuulumista hyvinvointialueen päätöksenteossa.

[Lisätietoa vaikuttamistoimielimistä ja niiden toiminnasta Kanta-Hämeen hyvinvointialueella tästä linkistä.](#)

3.3. Järjestöjen toimintaedellytysten ja vaikutusmahdollisuuksien tukeminen

Hyvinvointialue tukee järjestöjen toimintaa monin tavoin. Tuki näkyy esimerkiksi siinä, että järjestöille tarjotaan mahdollisuus käyttää yhteisiä tiloja, varmistetaan järjestöjen mahdollisuudet vaikuttaa hyvinvointialueen palveluiden ja toiminnan kehittämiseen ja päätöksentekoon. Lisäksi hyvinvointialue tukee järjestöjen toimintaedellytyksiä taloudellisesti myöntämällä avustuksia. Hyvinvointialueen tuella halutaan myös vahvistaa järjestöjen keskinäistä yhteistyötä ja yhteistyön mahdollisuuksia.

Vaikutusmahdollisuudet:

- Järjestöjen edustus yhdyspintarakenteissa
- Lausuntojen antaminen ja vaikuttaminen päätöksentekoon
- Suorat vaikuttamisen väylät

Tilojen käyttö:

Hyvinvointialue tarjoaa hallinnassaan olevia toimitiloja mahdollisuuksien mukaan yhdistysten, säätiöiden ja toimintaryhmien yleishyödyllisen toiminnan käyttöön maksutta tilojen käyttöohjeiden mukaisesti. Tilojen käyttömahdollisuus ei ole sidoksissa siihen, avustaako hyvinvointialue järjestöä rahallisesti vai ei.

Esimerkiksi OLKA-toiminnan yhteydessä järjestöjen esittelytilaisuuksiin on varattu tiloja sekä nykyisistä sairaaloista että rakenteilla olevaan Assi-sairaalaan.

Hyvinvointialueen myöntämät järjestöavustukset:

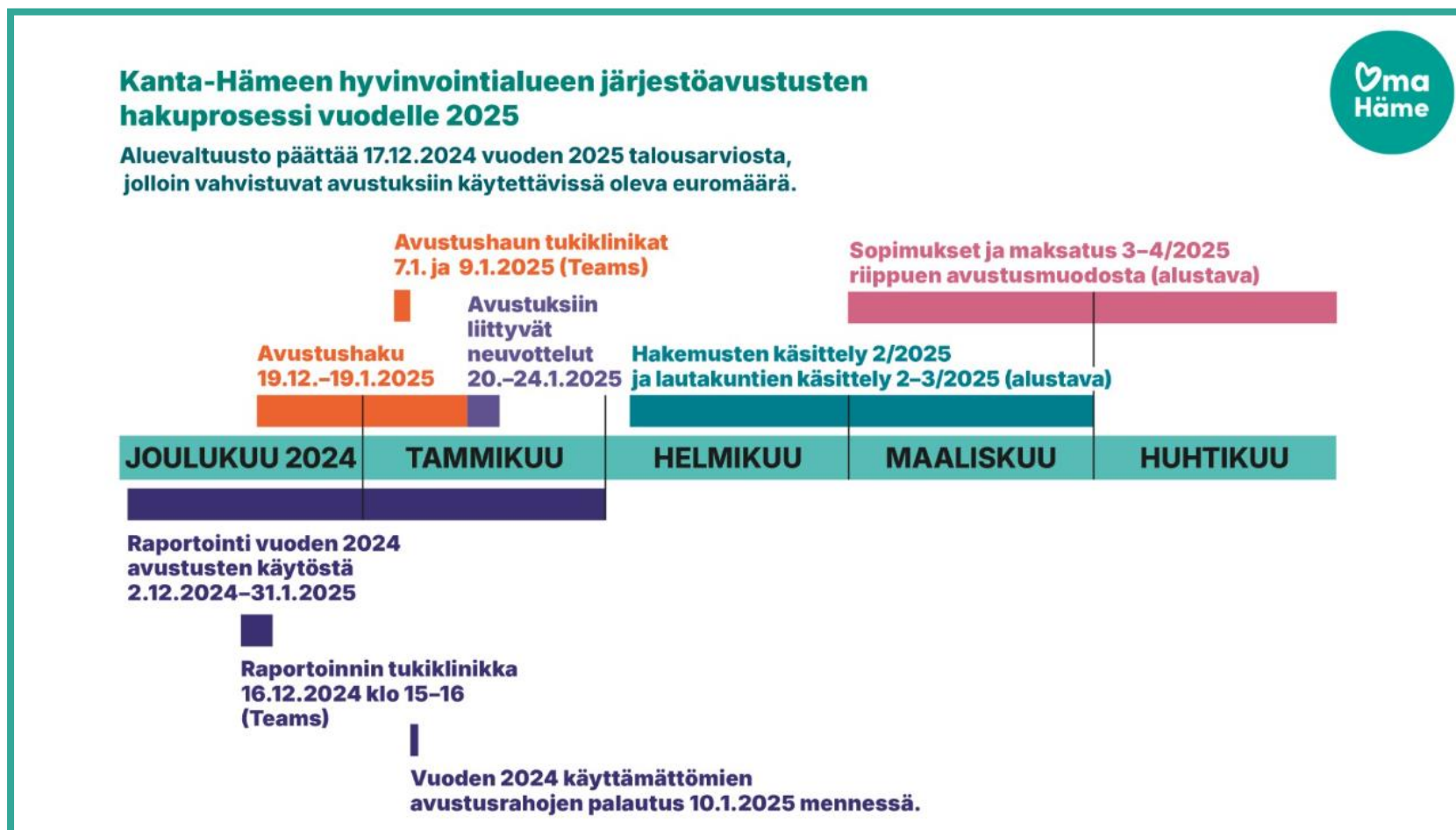
Hyvinvointialue avustaa yhteisöjä, joiden yleishyödyllinen toiminta tukee, täydentää ja monipuolistaa hyvinvointialueen lakisääteistä tehtävää eli sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluja.

Avustukset jakautuvat kolmeen avustuslajiin:

- **Toiminta-avustusta** voidaan kohdentaa joko pysyvämpään tai uutta käynnistävään toimintaan, joka vastaa hyvinvointialueen asukkaiden hyvinvoinnin vajeisiin. Toiminta-avustusta ei voi hakea toimintaan, johon voi hakea kumppanuusavustusta.
- **Kerta-avustus** myönnetään toimintaan, jolla vastataan toimintaympäristössä ja/tai kohderyhmän tarpeissa tapahtuneeseen äkilliseen, ajankohtaiseen muutokseen. Kerta-avustusta voi hakea ympäri vuoden.
- **Kumppanuusavustukset** kohdennetaan niihin keskeisiin yhteistyökumppaneihin, joiden kanssa hyvinvointialue tekee kiinteästi yhteistyötä. Kumppanuusavustuksilla hyvinvointialue sitoutuu pitkäjänteiseen yhteistyöhön ja neuvottelevaan avustamiseen. Kumppanuusavustuksen edellytyksenä on, että järjestö saa rahoitusta myös muualta.

Järjestöavustusten aikataulu

Järjestöille myönnetään vuosittain avustuksia, joiden hakuaika on vuoden vaihteessa. Avustuksista tiedotetaan Oma Hämeen verkkosivuilta osoitteessa omahame.fi, ja lisäksi järjestöille tarjotaan tietoa hakuprosessista järjestöilloissa sekä tukiklinikoilla. Avustusten myöntämisen periaatteet ja aikarajat määräytyvät aluevaltuuston talousarvion ja aluehallituksen päätösten mukaan. Esimerkiksi vuoden 2025 hakuaikataulu ja avustusten hakuohjeet löytyvät alla olevasta kuvasta.

kuva 1. Järjestöavustusten aikataulu vuodelle 2025.

4. Järjestöyhteistyö Kanta-Hämeessä

Kanta-Hämeen alueella toimii noin 3200 järjestöä tai rekisteröitynyttä yhdistystä. Näistä noin 260 on sosiaali- ja terveysalan järjestöä.

Muita järjestöjen toimialoja ovat esimerkiksi:

- Kulttuuri ja taide
- Kylä-, kotiseutu- ja asukastoiminta
- Liikunta ja urheilu
- Luonto, ympäristö ja eläimet
- Kansainvälisyys ja hyväntekeväisyys
- Poliitiikka, yhteiskunta ja ihmisoikeus
- Turvallisuus, pelastus ja maanpuolustus
- Uskonto ja maailmankatsomus
- Muut toimialat (esim. virkistystoiminta, hyvinvointi, potilasjärjestöt, eläkeläistoiminta, suku- ja henkilöhistoria, nuorisoyhdistykset, matkailu ja kulttuuri)

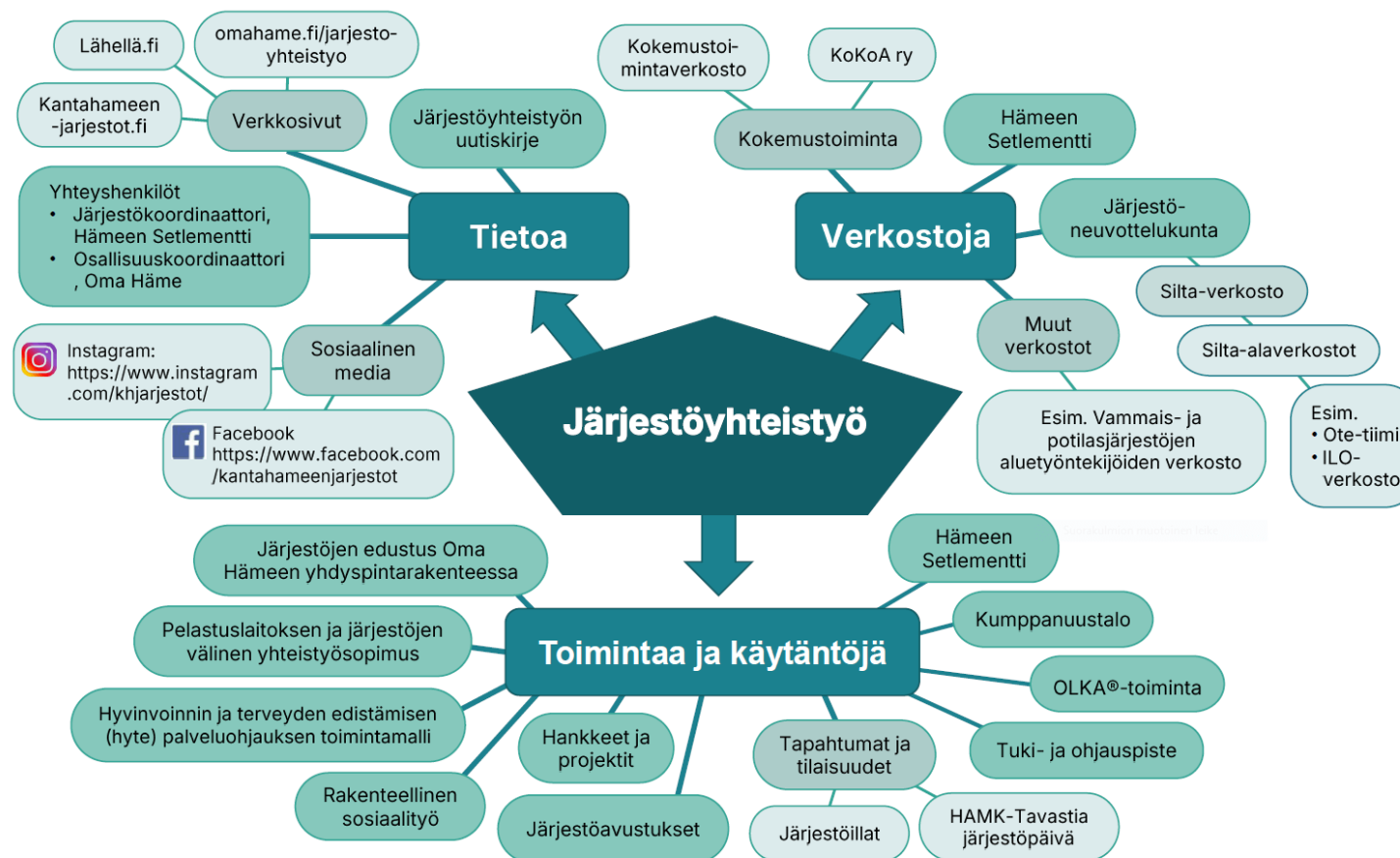

Järjestökentän seuraaminen hyvinvointialueilla on tärkeä osa alueen palveluiden ja hyvinvointia ja terveyttä edistävän työn kehittämistä. Seuraamisella pyritään tunnistamaan järjestöjen rooli ja niiden tarjoamat palvelut sekä yhteistyömahdollisuudet, jotta hyvinvointialueet voivat paremmin kohdentaa resursseja ja tukea järjestöjen toimintaa.

Järjestökartta on työkalu, joka auttaa ymmärtämään ja seuraamaan alueen järjestötoiminnan laajuutta ja kehitystä. Sen avulla voidaan parantaa yhteistyötä, kehittää palveluja ja edistää hyvinvointia alueella. Toimiva järjestökartta vaatii huolellista suunnittelua, tiedonkeruuta ja säännöllistä päivitystä. Kanta-Hämeessä järjestökartta on toteutettu neljä kertaa. [Tutustu vuoden 2024 järjestökarttaan tästä.](#)

Tässä asiakirjassa järjestöyhteistyötä esitellään kolmesta eri näkökulmasta; verkostot, toiminta ja käytänteet sekä lisätiedon lähteet. Nämä näkökulmat on myös tiivistetty alla olevaan kuvaan.

- Verkostot: keskittyy järjestöjen väliin verkostoihin, jotka mahdollistavat yhteistyön, tiedonvaihdon ja kehittämisen.
- Toimintaa ja käytäntöjä: esittelee, miten järjestöyhteistyötä tehdään käytännössä.
- Tietoa: esittelee kanavia ja väyliä, joiden kautta voi saada järjestöyhteistyöhön liittyvää ajankohtaista tietoa.

Kuva 2. Kooste järjestöyhteistyöstä seuraavista näkökulmista: verkostot, toiminta ja käytännöt sekä lisätiedon lähteet

4.1. Järjestöyhteistyön verkostot

Kanta-Hämeen järjestöneuvottelukunta:

Kanta-Hämeen järjestöneuvottelukunta aloitti toimintansa toukokuussa 2019. Neuvottelukunnan 3. toimikausi on vuosille 2023–2025. Järjestöneuvottelukunnan tehtäviä ovat esimerkiksi:

- Järjestötoiminnan näkyväksi ja tunnetuksi tekeminen
- Kansalaisten ja järjestöjen osallistumismahdollisuuksien edistäminen
- Yhteistyön edistäminen (järjestöt, julkinen sektorin, seurakunnat ja elinkeinoelämä välillä)
- Lausuntojen ja aloitteiden tekeminen
- järjestöjen edustajien nimeäminen maakunnallisiin rakenteisiin ja yhteistyöryhmiin.

Järjestöneuvottelukunnan kokoukset ovat neljä kertaa vuodessa. Järjestöneuvottelukunnan työvaliokunta valmistelee järjestöneuvottelukunnan kokousten esityslistat ja esitykset. Työvaliokunta koostuu järjestöneuvottelukunnan puheenjohtajistosta, sihteeristä, yhdyshenkilöistä (esimerkiksi hyvinvointialueen edustaja) ja 2–3 muusta jäsenestä.

Järjestöneuvottelukunnan kokousaikataulu kevät 2025: 28.1.2025 (TVK 7.1.) ja 15.4. (TVK 25.3.).

**Kanta-Hämeen
järjestöneuvottelukunta**

Kuva 3. Kanta-Hämeen järjestöneuvottelukunnan rakenne ja kokoonpano.

SILTA-yhteistyöverkosto

SILTA-yhteistyöverkosto on Hämeenlinnan seudun yhdistysten ja toimijoiden verkosto. Se edistää yhteistyötä, tiedonkulkua ja yhdistystoiminnan vaikuttavuutta. Verkosto tukee yhdistysten toimintaedellytyksiä, kehittää palveluja ja edistää hyvinvointia alueella. SILTA-alaverkostot keskittyvät eri aihealueisiin, kuten kulttuuriin, liikuntaan ja hyvinvointiin. SILTA-alaverkostoista on valittu edustajat seudulliseen SILTA-verkostoon ja maakunnalliseen Kanta-Hämeen järjestöneuvottelukuntaan.

SILTA-alaverkostot:

- ILO-verkosto – lasten, nuorten ja perheiden kanssa toimivat yhdistykset ja muut toimijat
Kokoa yhteisen lasten, nuorten ja perheiden parissa työskenteleviä yhdistyksiä sekä muita yhteistyöstä kiinnostuneita yhdistyksiä ja toimijoita. Verkosto kokoontuu säännöllisesti.
- Ote-tiimi – Omais- ja terveysalan toimijat
Hyödyntää kokemusasiantuntijuutta, ammattilaisten osaamista ja verkostotyötä. Ote-tiimi tukee ihmisten terveyttä ja hyvinvointia ja vahvistaa kokemuksen äänen kuulumista myös kuntien kanssa tehtävässä yhteistyössä. Verkosto on kaikille avoin.
- Kulttuuri- ja taidealan yhdistykset
Hämeenlinnan Seudun Taideyhdistys kokoa kulttuuri- ja taidealan yhdistyksiä yhteen.
- Kylä-, kotiseutu- ja asukastoimijat
Maakunnallinen kylien ja asukastoinnin edunvalvoja sekä yhteistyöelin. Tavoitteena on elävät ja viihtyisät paikallisyhteisöt, jossa on hyvä asua ja työskennellä, lähellä luontoa, kauniissa kylissämme.

- Eläkeläisyhdistykset

Eläkeläisyhdistysten edustus tulee tällä hetkellä Silta-yhteistyöryhmään Hämeenlinnan vanhusneuvoston kautta. Seudullinen verkosto kootaan uudelleen tarpeen mukaan.

- Mielenterveys-, päihde-, riippuvuus- ja kriisityön järjestöt Kanta-Hämeessä
Verkosto on järjestäytynyt keväällä 2023 ja toimintaa pyritään kehittämään yhteistyötä tiivistämällä sekä resurssien mahdollistamalla tavalla.
- Liikuntaseurat – seuraparlamentti/seurayhteistyö
- Ympäristö- ja luontoyhdistykset
- Hämeen parhaaksi -seurakuntien verkosto

[Lisätietoa SILTA-verkostoista ja SILTA-alaverkostoista tästä linkistä.](#)

Esimerkkejä muista järjestöjen verkostoista

Kokemustoimintaverkosto

Kokemustoimintaverkosto koordinoi kokemustoimintaa. Verkosto edistää kokemustiedon hyödyntämistä palveluiden kehittämisessä, asenteiden muuttamisessa ja yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa. Se tarjoaa koulutusta ja tukea kokemustoimijoille, vahvistaen heidän kykyjään osallistua, vaikuttaa ja tulla kuulluksi.

[Lisätietoa kokemustoiminnasta tästä linkistä.](#)

[Lisätietoa kokemustoimintaverkostosta tästä linkistä.](#)

KoKoA ry:

KoKoA -Koulutetut Kokemusasiantuntijat ry:n tavoitteena on edistää yhteistyötä eri toimijoiden kesken kokemusasiantuntijuuden kehittämiseksi. Alueelliset ohjausryhmät koordinoivat paikallista toimintaa, järjestävät koulutuksia ja virkistystapahtumia sekä tekevät yhteistyötä eri tahojen kanssa.

KoKoA ry:n tehtäviä ovat:

- Kokemusasiantuntijatoiminnan tunnettuuden lisääminen ja asenteisiin vaikuttaminen.
- Kokemusasiantuntijuuden integrointi sosiaali- ja terveyspalveluihin osaksi palveluiden suunnittelua, kehittämistä, toteutusta ja arviointia.
- Kokemusasiantuntijakoulutuksen standardointi valtakunnallisesti.
- Yhteistyön vahvistaminen eri toimijoiden välillä ja tuen tarjoaminen kokemusasiantuntijoille.

Kanta-Hämeen vammais- ja potilasjärjestöjen aluetyöntekijöiden verkosto

Verkosto tarjoaa sosiaali-, ja terveyspalveluiden sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kehittäjille, suunnittelijoille ja toteuttajalle yhteistyötahon. Se koostuu Kanta-Hämeen alueella toimivista valtakunnallisten järjestöjen palkatuista alueellisista järjestöasiantuntijoista.

Verkon tavoitteet:

- vahvistaa kantahämäläisten osallistumista ja osallistamista heitä koskevaan päätöksentekoon
- edistää asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä osallistamalla palvelujen suunnitteluun, kehittämiseen, ja arviointiin sekä tukemalla yhdistysten toimintaa.
- tukea paikallisyhdistysten ja asukkaiden edunvalvonta- ja vaikuttamistyötä mm. välittämällä tietoa ajankohtaisista asioista eri suuntiin, kouluttamalla ja neuvomalla sekä asiakasryhmää että viranomaispuolta.

4.2. Järjestöyhteistyön toimintoja ja käytäntöjä

OLKA®-toiminta

OLKA®-toiminta on koordinoitua järjestö- ja vapaaehtoistoimintaa sairaalassa. Toiminnan tavoitteena on tarjota potilaille ja heidän läheisilleen kiireetöntä kohtaamista sekä antaa tukea sairauteen sopeutumisessa. OLKA on rekisteröity tuotemerkki, jonka omistavat HUS ja HyTe ry.

Toimintaa toteutetaan tällä hetkellä Kanta-Hämeen keskussairaalassa sekä Forssan ja Riihimäen sairaaloissa hyvinvointialueen ja Hämeen Setlementin yhteistyönä. Kanta-Hämeen OLKA-toiminta on STEA:n ja Kanta-Hämeen hyvinvointialueen rahoittamaa toimintaa.

OLKA on kaikille avointa toimintaa. Tarjoamme sairaalavapaaehtoisille mahdollisuuden auttaa, saada uusia ystäviä ja tehdä hyvää. Sairaalan työntekijät saavat OLKAsta tietoa ja yhdistykset mahdollisuuden toimia lähellä potilasta.

OLKA-pisteet

OLKA-pisteiltä asiakas saa tietoa potilasyhdistysten ja sairaalan palveluista. OLKA-pisteillä on myös esitteitä, joita voi selailla tai ottaa mukaansa. Yhdistykset ja sairaalan yksiköt pitävät OLKA-pisteillä teemapäiviä kertoen toiminnastaan ja tukimahdollisuuksista. OLKA-pisteet sijaitsevat sairaaloiden pääauloissa.

OLKA koordinoi sairaalan vapaaehtoistoimintaa. Vapaaehtoiset toimivat sairaalassa vertaistukijoina (TOIVO-tukipalvelu) tai vapaaehtoistehtävissä aula-avustajina, juttukavereina, esiintyjinä tai leikkikavereina lastenosastoilla (ILONA-palvelu). Kaikki vapaaehtoisemme haastatellaan, koulutetaan ja perehdytetään vapaaehtoistehtäväänsä. Lasten kanssa toimiessa tarkastamme myös vapaaehtoisen rikostaustaotteen

Mikäli kiinnostuit OLKA-toiminnasta ja haluat kysyä lisää, ota yhteyttä OLKA-toiminnan koordinaattoreihin tai täytä [hakulomake](#)

[Lisätietoa OLKA®-toiminnasta tästä linkistä.](#)

Tuki- ja ohjauspiste:

Tuki- ja ohjauspiste -toimintamalli on kehitetty Hämeen Setlementin koordinoimassa kolmannen ja julkisen sektorin yhteistyöhankkeessa. Tuki- ja ohjauspistetoiminta koostuu Tuki- ja ohjauspisteestä sekä terveystietotuvista. Tuki- ja ohjauspiste sijaitsee Viipurintien terveysasemalla. Terveystietotuvat puolestaan alueidensa ns. olohuoneissa.

Tuki- ja ohjauspiste sekä terveystietotuvat ovat kaikille avoimia matalan kynnyksen pisteitä. Niissä on tarjolla ajankohtaista tietoa alueen järjestöistä sekä niiden tarjoamasta vertaistuesta.

Tuki- ja ohjauspiste tarjoaa:

- mahdollisuuden tulla kuulluksi ja kohdatuksi. Pisteellä päivystävät vapaaehtoiset yhdessä Hämeen Setlementin työntekijän kanssa.
- järjestölähtöistä, matalan kynnyksen tietoa terveyden edistämisestä yhdistysten esitteiden sekä oppaiden avulla
- järjestölähtöisiä teemahetkiä kaksi kertaa kuukaudessa
- tietoa alueen sote-järjestöjen toiminnasta sekä niiden tarjoamasta tuesta
- opastusta sähköisten terveyspalvelujen käytössä
- apua pääterveysasemalla suunnistamiseen

[Lisätietoa tuki- ja ohjauspisteen toiminnasta tästä linkistä.](#)

Tuki- ja ohjauspiste

Kumppanuustalo:

Kumppanuustalo on kaikille avoin kansalaistoiminnan keskus. Tervetuloa tutustumaan talon monipuoliseen toimintaan ja uusiin ihmisiin.

Talossa toimivat vakituisesti Hämeen Setlementti, Vapaaehtoiskeskus Pysäkki, Nuorten työpaja Duunaamo, Hämeenlinnan Vanhusten Asuntosäätiö, Kanta-Hämeen hyvinvointialueen sosiaalisentien palvelun toimipiste ja kuntouttava työtoiminta sekä Hämeenlinnan kaupungin kotoutumisen edistämisen palvelu.

Lisäksi toimintaa järjestävät iltaisin ja viikonloppuisin monet muut paikalliset yhdistykset ja yhteisöt.

Järjestöt asiantuntijoina Oma Hämeen rakenteellisessa sosiaalityössä

Rakenteellinen sosiaalityö on sosiaalihuollon eri tasojen lakisääteinen tehtävä. Rakenteellisen sosiaalityön tavoitteena on havaita ja muuttaa syrjiviä rakenteita, ja lisätä yhdenvertaisuutta tiedontuotannon ja monialaisen yhteistyön avulla.

Suuntaamalla huomio pääasiassa toimimattomiin systeemeihin ja niiden korjaamiseen, voimme poistaa epäoikeudenmukaisia rakenteita ja lisätä hyvinvointia. Vaikuttamalla rakenteisiin myönteisesti, voidaan parantaa palveluja ja tehdä vaikuttavampaa työtä sosiaalihuollossa. Tämä vähentää sekä taloudellisia että inhimillisiä kustannuksia.

Sosiaalinen raportointi on yksi rakenteellisen sosiaalityön menetelmä. Siihen kuuluu tiedon keruuta ja sen analysointia sekä tiedon raportointia päättäjille ja asukkaille.

Raportoinnin avulla voidaan tuoda esiin asiakastyön tai havainnoinnin kautta nousevia yhteiskunnallisia epäkohtia ja kehittää sosiaali- ja hyvinvointipalveluja paremmiksi. Tietoa voidaan kerätä esimerkiksi asiakkailta, kuntalaisilta, järjestöiltä, sosiaalihuollon työntekijöiltä ja muilta ammattilaisilta

Kuva 4. Sosiaalisen raportoinnin lomakkeen käsittelyprosessi

Pelastuslaitoksen ja järjestöjen välinen yhteistyösopimus

Kanta-Hämeen pelastuslaitos on valmistellut yhteistyösopimusta pelastuslaitoksen ja järjestöjen välille. Sopimuksen tarkoituksena on vahvistaa pelastuslaitoksen ja järjestöjen välistä yhteistyötä sekä vahvistaa järjestöjen kyvykkyyksien huomiointia osana toimintavalmiuden-, jatkuvuudenhallinnan-, varautumisen- ja väestönsuojelun suunnitteluaan.

Pelastuslaitos tiivistää yhteistyötä myös muiden alueellisten toimijoiden kanssa tavoitteena, että yhteistyö varautumis- ja valmiusasioissa on systemaattista, pitkäjänteistä ja laaja-alaista.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelut ja toiminta helpommin löydettäväksi

Kanta-Hämeessä on käytössä toimintamalli, jonka avulla hyvinvointialueen työntekijä voi ohjata asukkaan entistä sujuvammin organisaatorajat ylittäviin, esim. järjestöjen ja yhteisöjen, toimintoihin ja palveluihin. Tärkeää on löytää asukkaan tilanteeseen sopivat palvelut ja tuen muodot, joilla hänen hyvinvointinsa, arjen turvallisuus ja arjessa pärjääminen lisääntyvät.

Ohjauksen tueksi hyvinvointialueella kehitetään digitaalista hyvinvointitarjotinta, joka kokoaa yhteen alueen kuntien, hyvinvointialueen, järjestöjen ja seurakuntien palveluja ja toimintaa. Tiedot sivustolle siirtyvät Lähellä.fi-palvelusta tai Palvelutietovarannosta (PTV). Tämän vuoksi on tärkeää, että järjestöt kuvaavat toimintansa jompaankumpaan järjestelmään. Silloin tiedot tulevat näkyville niin alueen asukkaille kuin asiakasohjaustyötä tekeville työntekijöillekin. Sivusto julkaistaan osana Oma Hämeen verkkosivuja vuoden 2025 aikana.

[Lisätietoa monialaisesta asiakas- ja palveluohjauksesta Kanta-Hämeen hyvinvointialueella \(RRP, P4, I2\) | Innokylä](#)

Esimerkki 1 Asukas kokee tarvetta oman hyvinvointinsa parantamiselle. Hän etsii itsenäisesti tietoa järjestöjen hyte-palveluista ja hakeutuu mukaan järjestön toimintaan.

Esimerkki 2 Hyvinvointialueen työntekijä ottaa puheeksi asukkaan kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin, jonka jälkeen he etsivät yhdessä asukkaan tilanteeseen sopivia järjestöjen hyte-palveluita. Työntekijä tukee asukasta järjestön toimintaan hakeutumisessa.

Kuva 5. Kaksi esimerkkiä siitä, miten järjestöt ovat mukana asukkaiden hyvinvoinnin polulla

Muita yhteistyön toimintoja ja käytänteitä

Järjestöjen keskinäistä ja hyvinvointialueen ja järjestöjen välistä yhteistyötä tehdään laaja-alaisesti. Tähän asiakirjaan on nostettu joitakin keskeisiä esimerkkejä. Näitä ovat esimerkiksi hanke- ja projektityöt sekä järjestöt osana asiakkaiden palvelupolkuja ja niiden kuvaamista.

- **Hanke- ja projektityö**

Järjestöt ja hyvinvointialue tekevät tiivistä yhteistyötä monien hankkeiden ja projektien muodossa, jotka edistävät alueen asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä. Yhteistyöprojekteissa yhdistyvät sekä järjestöjen että muiden kumppaneiden asiantuntemus ja resurssit.

Esimerkiksi:

Kyläturva – Älykkäät kylät osana Kanta-Hämeen kokonaisturvallisuutta - Tavoitteena on luoda kyläturvallisuuden toimintamalli Kanta-Hämeeseen. Laurea- ja Hämeen ammattikorkeakoulut sekä Hämeen Kylät ry toteuttavat hanketta pilottialueilla. Yhteistyössä on mukana myös Oma Häme. [Lisätietoa Kyläturvaa älykkäästi -hankkeesta tästä linkistä.](#)

- **Järjestöt vakiintunut osa asiakkaan palvelupolkua**

Järjestöt ovat olleet mukana myös palvelupolkujen kuvaamisessa ja järjestöt nähdäänkin tärkeinä yhteistyökumppaneina asiakasta tukevien palveluiden kokonaisuudessa. Esimerkkejä palveluista, joissa järjestöt ovat kiinteästi mukana:

- Ehkäisevä väkivaltatyö
- Kriisityö
- Erikoissairaanhoido

Järjestöjen ja sidosryhmien yhteiset tapahtumat

Kanta-Hämeen hyvinvointialue ja järjestöneuvottelukunta järjestävät vuosittain yhteisen aluekierroksen Riihimäen, Hämeenlinnan ja Forssan seuduilla.

Hämeenlinnassa järjestetään vuosittain Hämeen Settlementin, HAMK:n sekä Tavastian yhteinen järjestöpäivä sote-alan toimijoille. Lisäksi järjestöpäivän yhteydessä järjestetään järjestöfoorumi järjestöjen toivomien teemojen ympärille.

Lisäksi kunnat järjestävät omilla alueillaan omia järjestöpäiviään.

Järjestöillat syksyllä 2024

Kutsu järjestötoimijoille sekä kuntien ja hyvinvointialueen edustajille

Hämeenlinna ma 4.11. klo 17.30–20
Kumppanuustalo, Auditorio, Kirjastokatu 1

Riihimäki ti 26.11. klo 17.30–20
Antonin talo, Öllerinkatu 3

Forssa ma 2.12. klo 17.30–20
Forssan sairaala, Vintti, Urheilukentänkatu 9

Tilat ovat esteettömiä

*Kahvitarjoilu
klo 17.30–18.
Tule juttelemaan
ja verkostoitumaan!*

Ohjelma klo 18 alkaen*

Tervetuloa ja Kanta-Hämeen järjestöneuvottelukunnan puheenvuoro
Kati Ringman
(Kanta-Hämeen järjestöneuvottelukunta)

OLKA-toiminnan ajankohtaiset kuulumiset
Eini Nurmi (Hämeen Settlementti)

Rakenteellisen sosiaalityön yhteistyö järjestöjen kanssa
Katri Pellinen
(Kanta-Hämeen hyvinvointialue)

Järjestöavustusten kriteerit ja haku vuodelle 2025
Anna Erkamo
(Kanta-Hämeen hyvinvointialue)

Lähellä.fi-palvelu tutuksi –työpaja
Titta-Liisi Rapila (Hämeen Settlementti) ja Asta Ruodemäki (Kanta-Hämeen hyvinvointialue)

*Paikkakuntakohtaiset muutokset puheenvuorojen pitäjissä ovat mahdollisia

ILMOITTAUTUMINEN:

Ilmoita lomakkeella järjestö/organisaatio jota edustat sekä osallistujamäärä.
Skannaa QR-koodi tai mene osoitteeseen:
<https://forms.office.com/e/ghHKv7VR7t>

Lämpimästi tervetuloa!

4.3. Lisätietoa järjestöyhteistyöstä

Tietoa järjestöyhteistyöstä saat esimerkiksi alla olevilta verkkosivuilta ja sosiaalisen median kanavilta. Voit myös tilata järjestöyhteistyön uutiskirjeen tai ottaa yhteyttä järjestöyhteistyön tiimiin. [Starttipaketti järjestöyhteistyöhön löytyy myös tästä linkistä.](#)

Verkkosivut:

- lähellä.fi
- kantahämeenjarjestot.fi
- omahame.fi/järjestöyhteistyö

Sosiaalinen media:

- Facebook:
facebook.com/kantahameenjarjestot
- Instagram: @khjarjestot

Järjestöyhteistyön uutiskirje

Hämeen Setlementti on Kanta-Hämeessä toimiva uskonnollisesti ja poliittisesti sitoutumaton monialajärjestö, jonka tehtävänä on osallisuuden tukeminen, toimintamahdollisuuksien luominen, sekä yhteiskuntaan vaikuttaminen. Hämeen Setlementin tekemisessä näkyy monikulttuurinen työote, vapaaehtoistoiminta ja kansalaistoiminnan kehittäminen.

Hämeen Setlementti ry:n yksi työmuoto ja toiminta on järjestöyhteistyö, jota rahoittaa STEA. Järjestöyhteistyön tiimin tehtävänä on tukea ja edistää järjestöjen ja kuntien/hyvinvointialueiden/maakunnan välistä yhteistyötä. Tiimi edistää toimijoiden välistä yhteistyötä esimerkiksi palveluohjauksessa ja hyvinvointia ja terveyttä edistävässä toiminnassa.

kuva 6. Vinkkejä, mistä lähteä liikkeelle, kun järjestöyhteistyö kiinnostaa.

4.4. Järjestöyhteistyön kehittämiskohteita

Järjestöyhteistyössä tunnistetaan monia kehityskohteita. Esimerkiksi järjestöjen edustajille suunnatuissa työpajoissa on kysytty, millaisia yhteistyön muotoja he toivovat jatkossa hyvinvointialueen kanssa.

Hyvinvointialueen ja järjestöjen yhdessä toteamina kehittämiskohteina on noussut esiin esim.

Järjestöjen elinvoimaisuuden edistämisen tunnistaminen ja sen mahdollisuuksien vahvistaminen sekä sosiaalisesti kestävämmän tulevaisuuden edistäminen yhteistyössä maakunnan ja asukkaiden hyväksi.

Tilojen yhteiskäyttöön systemaattisempi ja selkeämpi prosessi ja sen koordinointi

Lisäksi alla olevia asioita on nostettu esiin:

- Kokemusasiantuntijatoiminnan kehittäminen
- Viestinnän ja yhteiskehittäminen toiminnan kuvausten ajantasainen ylläpitäminen
- Järjestöt vahvemmin mukaan osaksi asiakkaan palveluprosessien kehittämistä
- Ystävä- ja tukihenkilötoiminnan kehittäminen
- Luovat ja innovatiiviset ratkaisut

kuva 7. Järjestöjen edustajien ideoita yhteistyön kehittämiseksi koostettuna.

5. Järjestöyhteistyön asiakirjan seuranta ja päivittäminen

Järjestöyhteistyön asiakirja on ensimmäinen laatuaan Kanta-Hämeen hyvinvointialueella. Järjestöyhteistyö kehittyy ja muotoutuu jatkuvasti.

Järjestöyhteistyön kehittymisen arviointi keskittyy erityisesti järjestöjen roolin ja näkyvyyden muutoksiin hyvinvointialueen palveluissa ja toiminnassa.

Arvioinnissa tarkastellaan yhteistyön vaikutuksia palvelujen laatuun ja vaikuttavuuteen, järjestöjen toimintaedellytysten kehitystä sekä yhteistyön tuottamia uusia toimintamalleja.

Arvioinnissa hyödynnetään ajantasaista tietoa, jota kerätään järjestöiltä, järjestöjen verkostoilta ja hyvinvointialueen työntekijöiltä. Tietoa kerätään myös hyvinvointialueen toimintaa ohjaavista asiakirjoista.

Asiakirja päivitetään kahden vuoden välein, linkittyen järjestöneuvottelukunnan toimikauteen.